

Raadsinformatiebulletin

Valkenburg, 22 februari 2017

Betreft: Voortgang Toekomstagenda Sociaal Domein

Registratienummer: 17.05

Geachte leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders wil u via dit informatiebulletin informeren over de manier waarop we in de regio Maastricht-Heuvelland, uitvoering geven aan de Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland 2022 (vastgesteld in oktober 2015).

In deze beleidsagenda legden we de visie en kernopgaven vast voor ondersteuning, zorg en participatie op het gebied van Wmo, Jeugd en werk en inkomen voor de regio. De uitwerking legden we vast in het Actieplan 2016 - 2017 en we beloofden uw raad op de hoogte te houden met Raadsinformatiebulletins. Hierin worden alleen regionale activiteiten vermeld, die gezamenlijk worden opgepakt. Lokale activiteiten komt u hier niet in tegen, die vallen buiten de reikwijdte van dit project. Als laatste geven we hierbij ook de voortgang weer van de Transformatieagenda jeugd. Deze wordt gezamenlijk uitgevoerd door de 18 gemeenten in Zuid-Limburg.

Toekomstagenda - beleid en visie

De uitwerking van de *Toekomstagenda* verloopt volgens een duidelijke visie. Het streven is dat: *in 2022 de inwoners van Maastricht Heuvelland gezond en veilig opgroeien en oud worden, hun talenten blijvend ontwikkelen en naar vermogen meedoen in onze samenleving. Ze zijn zoveel mogelijk zelfredzaam en voelen zich bij elkaar betrokken. Onze regio biedt de mogelijkheden aan haar inwoners om collectief en individueel tot ontplooiing te komen, zodat haast iedereen zodra hij/zij volwassen is in zijn/haar eigen onderhoud en inkomen kan voorzien.*

De Toekomstagenda is tot stand gekomen in goed overleg tussen de zes gemeenten. Én met input van inspraak- en cliëntenraden, uitvoerders op de verschillende vlakken, wethouders en directeuren en natuurlijk uw gemeenteraad en uw collega's in de Maastricht-Heuvellandgemeenten. Dit deden wij tijdens zogenoemde EVI-panels (Ervaren, Verbeteren, Innoveren).

Uitvoering in het Actieplan

Om handen en voeten te geven aan de *Toekomstagenda* en ook echt iets in gang te zetten is het *Actieplan* opgesteld. Er is veel te doen en het is niet realistisch om alles tegelijk te doen. Daarom is een fasering aangebracht. In het *Actieplan 2016/2017* landden de vier kernthema's die voor deze twee jaren werden geprioriteerd. Hieraan zijn concrete projecten gekoppeld. Deze projecten dragen op hun beurt bij aan het bereiken van de doelen.

De kernthema's 2016/2017 zijn:

1. Preventie en vroegsignalering;
2. De burger centraal stellen en niet het systeem: verbeteren van de toegang;
3. Bereiken economische zelfstandigheid;
4. Blijvend ondersteunen.

In de bijlage vindt u de voortgangsrapportage van alle projecten voor 2016/2017. Hieronder lichten we er een aantal toe:

Stand van zaken cliënt -en mantelzorgondersteuning

Voor de gemeenten Maastricht-Heuvelland is een voorstel ontwikkeld voor de mantelzorgwaardering 2016 en 2017. Met wat lokale aanpassingen is dit beleid overgenomen in de betrokken gemeenten. Naast deze jaarlijkse waardering investeren gemeenten in de mantelzorgondersteuning o.a. via de subsidiëring van het Steunpunt Mantelzorg.

Door het Steunpunt wordt op dit moment gewerkt aan de vertaling naar de organisatie van de uitgangspunten en veranderende rol van:

- een meer aanbod- naar een meer vraaggerichte organisatie;
- een meer centraal- naar een meer lokaalgerichte organisatie;
- een organisatie als onderdeel van een open netwerk.

Op dit moment zijn de eerste verkenningen gestart voor het beleid voor de respijtzorg. Dit heeft ook een relatie tot het project "algemeen toegankelijke dagbesteding". Voor wat betreft de inrichting van de integrale cliëntondersteuning heeft op 6 oktober jl. een eerste werkconferentie plaatsgevonden.

Competentieontwikkeling: pilot effectieve klantmanager

Investeren in professionele kwaliteit wordt onder andere vorm gegeven in de Pilot Effectieve Klantmanager. Dit betreft een post-hbo opleiding in ontwikkeling, die momenteel wordt gevolgd door 18 consultants bij Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland. In deze opleiding staat de cliënt centraal. De groep deelnemers heeft ook een actieve rol in de doorontwikkeling van de opleiding, zodat deze optimaal aansluit bij de dagelijkse praktijk. Ook levert de pilot input voor het landelijke ontwikkeltraject voor klantmanagers, o.a. rondom de eventuele ontwikkeling van een beroepsprofiel voor de klantmanager sociaal domein.

Inkoopafspraken 2017

Met ingang van 2017 zijn er nieuwe afspraken tot stand gekomen tussen de zorgaanbieders Jeugd en Wmo, gericht op de dienstverlening aan onze inwoners. Deze afspraken zijn tot stand gekomen via de methode van bestuurlijk aanbesteden en ontwikkeltafels waarbij in overleg met de zorgaanbieders de bestaande arrangementen verder zijn verfijnd en er afspraken zijn gemaakt m.b.t. nieuwe, uniforme tarieven voor vergelijkbare zorg.

Tot nu toe had elke zorgaanbieder voor zijn dienstverlening een individueel, historisch bepaald tarief. Hierbij zijn inhoudelijke verbeteringen in de arrangementensystematiek aangebracht en verbeteringen doorgevoerd om binnen de door het rijk beschikbaar gestelde budgetten te blijven. Waarbij uiteraard niet uit het oog moet worden verloren dat hierbij sprake is van zorgplicht van de gemeenten, waardoor er in zekere zin sprake is van een open einde financiering, nu er niet met budgetplafons wordt gewerkt.

Belangrijke inhoudelijke aanpassingen zijn: een verdere differentiatie in de arrangementensystematiek en een duidelijkere beschrijving en aanscherping hiervan. Hierdoor kunnen de toegangsteams beter sturen op de instroom. Een ander gevolg hiervan is dat er in de rapportages en kwartaalgesprekken met aanbieders naast kwantitatieve gegevens beter ingegaan kan worden op de geboden kwaliteit. Ook bieden de aanscherpte arrangementen meer mogelijkheden om resultaten te meten. Voor elk (sub)arrangement geldt vanaf 1 januari 2017 een uniform tarief. Dat betekent dat de zorgaanbieders dezelfde prijs ontvangen voor vergelijkbare zorg. De hoogte van het tarief is daarnaast aangepast aan de realisatiecijfers van 2015 en 2016.

Voor het grootste deel van de arrangementen bepaalt de combinatie van complexiteit en duur de hoogte van het tarief. Deze tarieven zijn vergeleken met tariefontwikkelingen elders in het land om tot een reële vergoeding voor de dienstverlening te komen. Daarmee wordt betere zorg voor minder geld of meer en betere zorg voor vergelijkbare budgetten mogelijk.

Project Mobility and Talent Centre

In Zuid-Limburg worden binnen vijf jaar forse tekorten op de arbeidsmarkt verwacht. LED (Limburg Economic Development) spreekt over 24.000 banen, waarvan 17.000 nieuwe door intensivering van het economisch beleid in Limburg. Het Railonderzoek prognosticeert grote tekorten in de sectoren techniek, zorg, transport en logistiek. Die urgentie is niet theoretisch, getuige de actuele personeelsvraag bij VDL Nedcar en de signalen vanuit zorgaanbieders. Daarnaast staan aan de aanbodzijde momenteel 30.000 mensen die kunnen, willen of moeten werken aan de kant.

Vanuit die noodzaak het 'werk van morgen' in te kunnen vullen, is door diverse samenwerkingspartners (overheden, kennisinstellingen, werkgevers en werknemers) het Mobility & Talent Centre Zuid-Limburg (MTC) opgezet. Het MTC richt zich op het oplossen van de spanning tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Dit, door het op voorraad beschikbaar krijgen van gekwalificeerd personeel, daarbij inspeland op de behoeften op sectorniveau en rekening houdend met de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

In de praktijk betekent dit dat mensen via zogeheten werkpools (max. 10 pools met elk max. 15 mensen) werk krijgen en een traject starten gericht op talentontwikkeling. Vanzelfsprekend is ook hier de persoonlijke situatie (waaronder motivatie en affiniteit) leidend. Toeleiding, opleiding en begeleiding geschiedt vanaf dag één met het perspectief om binnen maximaal twee jaar door te stromen naar regulier werk buiten de pool. De werkgevers zijn daarbij verantwoordelijk voor de opzet en inrichting van de werkpools. Het MTC kent in eerste instantie een projectduur van twee jaar, tot eind 2018. Op basis van de resultaten is dan te bezien of en, zo ja, hoe het concept structureel is in te bedden.

Momenteel worden de diverse MTC-werkpools gedifferentieerd opgestart, rekening houdend met de actuele vraag op de arbeidsmarkt. Het betreft pools op gebied van schoonmaak/facilitair, medische logistiek, productie, callcenter, horeca en procestechniek. Hiervoor hebben zich met name intermediaire organisaties (zoals uitzend- en detachingsbureaus) als trekker aangemeld. Het wordt nog als een gemis ervaren dat werkgevers dit niet rechtstreeks oppakken. Ook verloopt de aanlevering van kandidaten uit de diverse gewesten en de invulling van concrete vacatures (vanuit Maastricht-Heuvelland tot nu tot 15 plaatsingen) stroever dan gewenst. Door de vier werkgeversservicepunten in Zuid-Limburg (waaronder Podium24) is inmiddels dan ook een taskforce opgezet, die met ingang van 1 december j.l. aan de slag is om het MTC verder vorm te geven.

Samengevat kan gezegd worden dat we nu 1 jaar op weg zijn met de uitvoering van ons actieplan. Vrijwel alle voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd, worden uitgevoerd of op dit moment opgestart. Met de monitor Toekomstagenda Maastricht Heuvelland die vanaf 2017 wordt geïmplementeerd, maken we een start met het in beeld brengen van de resultaten (van deze activiteiten). Uiteraard zullen we een aantal jaren verder zijn voordat de daadwerkelijke effecten zichtbaar zullen zijn. En nogmaals: dit is niet het enige dat er wordt gedaan in het sociaal domein! De projecten uit het actieplan zijn slechts een deel.

Samenwerken - ja, graag!

Samenwerken is de sleutel tot de verandering in het sociaal domein. Natuurlijk tussen en met de verschillende gemeenten. Ook worden er partners betrokken als inwoners, zorgvragers, zorgaanbieders, GGD ZL, onderwijs, zorgverzekeraars en andere gemeenten in Zuid-Limburg en de provincie.

Maar ook andere partijen worden betrokken. De input voor de Toekomstagenda is zoals vermeld vergaard tijdens EVI-panelen (Ervaren, Verbeteren, Innoveren), waarin deelnemers uit de hele regio vertegenwoordigd waren (cliënten- en adviesraden, zorgaanbieders, raadsleden, en uiteraard, de meest belangrijke onze inwoners). Deze methodiek is geëvalueerd en voortgezet met een aantal aanpassingen.

De panels worden nu niet samengesteld op basis van vertegenwoordiging maar op basis van thema. En er wordt breed en open uitgenodigd. Zodat er groepen samenkomen die vanuit verschillende invalshoeken, kennis en ervaring breed over specifieke thema's nadenken en spreken. Ervaringsdeskundigen worden met nadruk uitgenodigd om mee te doen. En daarmee worden ook de groepen die bij de eerste lichting EVI-panelen betrokken werden, uitgebreid. Zodat we input krijgen die veel verschillende partijen helpt en breed gedragen wordt. Op dit moment wordt er een voorstel gemaakt voor de thema's voor 2017. Deze thema's zijn ook weer samengesteld tijdens een EVI-bijeenkomst. De deelnemers gaven hierbij voorrang aan de thema's: deregulering en informatie en advies. Daarnaast willen we hen ook een actieve rol geven als kritische factor in ons hele proces. Hiervoor zal een focusgroep van start gaan die ons helpt om inzicht te krijgen in de belangrijkste verbeterpunten en om deze aan te pakken.

Transformatieagenda jeugd Zuid-Limburg

In het voorjaar van 2016 is een 'foto' gemaakt van de stand van zaken en werkwijze rond Jeugd in de regio Zuid-Limburg. De foto heeft gediend als gezamenlijk startpunt voor de bouwstenen van een meerjarige transformatieagenda voor de jeugdhulp. Op 20 oktober 2016 hebben de betrokkenen de 24 bouwstenen voor het transformatieproces met elkaar gedeeld, daarop heeft de Stuurgroep Transformatie Jeugd in november de agenda vastgesteld.

De volgende thema's zijn behandeld tijdens de bijeenkomst:

- Samenwerking, partnerschap
Samenwerking met heldere verwachtingen wederzijds, richting een gezamenlijke visie, en met de nadruk op "werken".
- Inhoud, werkwijze
Expertise naar voren halen waar het nodig is. Vraaggericht werken. Een werkwijze laten ontstaan die aansluit op de behoefte, wensen en het zelforganiserend vermogen van de inwoner zelf.
- Communicatie, taal, scholing.
Communicatie met de inwoners zelf, het beter laten aansluiten van de communicatie op de wereld van de inwoner. Communicatie tussen verschillende sectoren onderling, een gezamenlijke taal vormgeven. Samen leren met elkaar.

Op deze bouwstenen zijn acties uitgezet waar dat al kon. Om het proces van de verandering van de Jeugdhulp verder vorm te geven, gaat in 2017 een dialooggroep van start met vertegenwoordiger van jeugdhulpvragers, 3 tot 5 aanbieders, Bureau Jeugdzorg, de jeugdgezondheidszorg, welzijnsinstellingen, het onderwijs, huisartsen en bestuurders Jeugd starten met het verkennen en het gezamenlijk invulling geven aan de bouwstenen rond samenwerking en partnerschap. Alle deelnemers zijn gevraagd op basis van hun kennis en kunde van hun sector en niet als vertegenwoordigers van hun instelling.

Daarnaast is het voornemen om in het kader van de verandering van de jeugdhulp meer themabijeenkomsten te organiseren voor uitvoerders, toegangs- en beleidsmedewerkers zodat we van elkaar kunnen leren, ervaringen kunnen delen, nieuwe kennis kunnen opdoen en zo al doende leren en invulling geven aan de gewenste veranderingen.

Tot slot

Met dit informatiebulletin hopen wij u voldoende te hebben geïnformeerd over de voortgang van de ontwikkelingen in het Sociaal Domein Maastricht Heuvelland. En uiteraard hopen we u te mogen begroeten tijdens een van onze bijeenkomsten

Hoogachtend,

Drs. H.M.L. Dauven
Wethouder Sociaal Domein